

Visuele kunste kry besitreg op sierlike, ou gebou

Beeldende Kunste se 40ste bestaansjaar in 2003 is vanjaar gevier met 'n uitstalling in die Sasol Kunsmuseum. Volgens Victor Honey, gaskurator daarvan, was dit 'n poging "om die lig te laat val op die werk van 'n verteenwoordigende 48 van die departement se honderde oudstudee. Dié onderrig het jong Maties, meestal Afrikaanssprekend, gehelp om hul eie ervaringswêreld – emosioneel, intellektueel asook fisies, polities en sosiaal – as die basis van kunsskepping te ontdek." HANS OOSTHUIZEN berig:

DIE BEELDENDE KUNSTE-GEBOU, een van die mooistes en mees geskiedkundige op die US-kampus, is pas binne gerestoureer, gemoderniseer en heringerig. Die eksterne restaurasie word later beoog omdat geld nie nou daarvoor bekikbaar is nie.

Dit was dié departement se tweede "tydelike" blyplek. Die eerste, nadat Beeldende Kunste in 1963 ingestel is, was in die destydse onderwyserskollege Denneoord se gebou – wat gesloop is om vir die huidige Konservatorium plek te maak.

Beeldende Kunste het oorkant die straat ingetrek – in 'n toe reeds verwaarloosde gebou waar die Hoër Jongenskool (nou Paul Roos Gimnasium) van 1907 tot 1946 gehuisves was en wat daarna die Ingenieursfakulteit se eerste gebou was.

Victor Honey, 'n afgetrede dosent van Beeldende Kunste, onthou die lang stryd om 'n permanente, gerieflike – en veilige! – tuiste vir die departement. "Die gebou se toestand was vir dekades lank 'n verleenheid as ons byvoorbeeld besoekende akademici of voornemende studente en hul ouers daar moes ontvang."

Honey wat sedert 1974 tot sy aftrede hier gedoseer het en verskeie kere waarnemende departementshoof was, sê Beeldende Kunste se statuur het deur die jare gegroei totdat dit nou 'n leidende plek in die land beklee. "Die Universiteit het Beeldende Kunste se belangrike plek op die kampus herbevestig. Vir die eerste keer is hier netjiese werk- en doseerruimtes – én toerikende toerusting."

Die bou- en restaurasiewerk is volledig binne 'n jaar afgehandel onder leiding van die US se Afdeling Fasiliteitsbestuur, terwyl van die personeel- en studentebedrywighede (soos die onderrig in juweliersontwerp) ondanks die ontwrigting moes voortgaan! "Met deeglike beplanning kon ons kernbedrywighede met so min ongerief as moontlik aangaan terwyl daar gebou is," vertel prof Sandra Klopper, die huidige departementshoof.

Sy, ander personeellede van Beeldende Kunste en veral prof Alan Alborough het met die argitek, ingenieurs, boukontraakteur en personeellede van Fasiliteitsbestuur saamgewerk aan dié verbeeldingryke projek.

Die elektriese bedrading van die hele gebou is

onder andere vervang. Op party plekke is staalkappe bygevoeg om die dak te versterk. Die hoë (voorheen onbenutte) dakspasie is vernuftig as werkplek vir nagraadse kunsstudente ingerig, wat die beskikbare ruimte in die gebou aansienlik vergroot het. Alle laboratoriums is ook heeltemal nuut oorgedoen.

Die ongerieflike, hoë, swak benutte hooflesingsaal (eertydse skoolsaal) is omskep in 'n skonekunsesaal met 'n tussenverdieping (mezzanine). 'n Nuwe, funksionele lesingsaal vir 150 studente met die modernste elektroniese doseertoerusting is aangebou – ook vir ander departemente en selfs vir verhuur aan buite-instansies.

Anglo Platinum het geld geskenk vir 'n nuwe platinum-werkwinkel op 'n tussenverdieping in die juweliersafdeling. Nuwe of heringerigte ruimtes is ook geskep vir onder meer fotografie, druk- en etswerk en grafiese ontwerp. Agter, langs die Neelsie-studentesentrum, is 'n nuwe studenteingang met 'n hyser wat toegang vir gestremdes moontlik maak en aflewering vergemaklik. Die gebou se voorheen onaansienlike binnehof is tot 'n gebruikersvriendelik kuierplek vir studente omskep.

'n Kenmerk van die herinrigting is dat ondergareas in spesialisvelde saamgegroeper is.

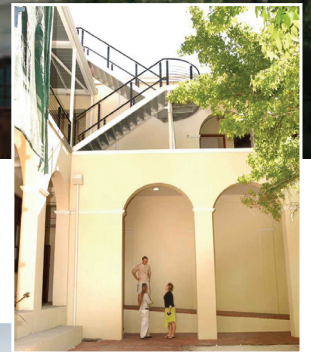
"Toe ek 30 jaar gelede as dosent by Beeldende Kunste aangesluit het, was die departement se reputasie binne en buite die universiteit ten beste problematies," sê Victor Honey. "Nou is dit anders. Die personeel probeer om die programstrukture, voor- én nagraads, vir alle moontlike studente relevant te maak."

Sandra Klopper sê daar is wêreldwyd 'n neiging om kuns onderrig volgens die Amerikaanse (teenoor die Europese) model "nie van ander intellektuele aktiwiteite te skei nie. Dit is immers nie anders as ander soorte navorsing nie."

Universiteite wat ernstig is oor die skeppende dissiplines "besef dat dié dissiplines aan die breë

Fotos: Anton Jordaan (SSFD)

personeel- en studentegemeenskap geleentehede bied om hul begrip en ervarings te verruim – nie net van kultuurgoed self nie maar van alternatiewe moontlikhede vir die vestiging en uitbreiding van die bestaande opvattinge oor wat dit beteken om intellektuele werk te doen."

Die personeel is vol vertroue. Studente doen van oral in die land af aansoek vir programme in Beeldende Kunste. Daar is planne vir onder meer nuwe nagraadse programme, 'n doktorsgraad met 'n praktiese komponent, 'n nasionale kongres vroeg in 2005, buitelandse besoekende dosente en dalk 'n naamsverandering na "Visuele Kunste" – as 'n meer insluitende definisie van wat die departement doen.